

tunnettuja aatteita sisältäviä näytelmiä, josta johtuu että esityksen kasvatusopillinen puoli on jokseenkin vähäinen, esitetävien aatteiden kirjavuuden tähden kun mikään johtavistakaan aatteista ei jää katsojiin vaikuttavaksi. Porvarilliset teatterit siinä suhteessa ovat luonnollisesti paljon edellä työläisten näyttämöistä, porvarilliset teatterit kun voimakkaasti palvelevat määrättyjä porvarilliskansallisia ja yhteiskunnallisia tarkoituksia.

Selkainen sekamelska, kaikkien tarkoituksien näyttämöllä palveleminen, voidaan työläisten näyttämöiltä poistaa uusilla kappaleilla ja entisten hyvällä valinnalla. Mutta juuri näytelmien valinta vaatii näyttelijältä kaikkien merkittävempien yhteiskunnallisten aatteiden tuntemista. Näyttelijän onnistuakseen näytelmien valinnassa pitäisi nykyään olla selvillä ainakin kapitalismin, sosialismin ja anarkismin johtavista aatteista. Jos näyttelijämme tuntisivat nuo aatteet edes pääkohdissaan, olisi näytelmien valinta helppoa, eikä sattuisi sellaisia rärekyksiä, kuten nykyään melkein jokaisella työväennäyttämöllä sattuu, että esitetään sosialistisia aatteita törkeästi häpäiseviä näytelmiä.

Näytelmät voidaan jakaa kahteen suureen luokkaan: aatteellisiin ja viattomiin. Edellisiin kuuluvat kaikki ne näytelmät, jotka voimakkaammin tai laimeammin esittävät jotain yhteiskunnallista aatetta, ja sellaista nykyaikaiset aatteelliset kappaleet jokseenkin poikkeuksetta esittävät jotain edellämainituista aatteista. Viimeksimainittuihin taas kuuluvat sellaiset näytelmät, joilla ei ole mitään ei ainakaan selvästi havaittavaa yhteiskunnallista aatetta ajettavana, jotka esittävät vain tilapäisiä yksityiselämän kohtauksia; tavallisimmasti ne ovat huvinäytelmiä ja tragi-koomillisia näytelmiä. (Jatk.)

MAASSA VALLITSEE NYKYISIN ANKARA HIILIPULA.

Kaikkialta ympäri maata — ja varsinkin idän valtioista — saapuu viestejä hiilipulan aiheuttamista työuseisauksista, kauhujen sulkemisista, rautatie- ja raitiotieliikenteen sulkemisista, tehtaiden ja voimalaitosten sulkemisista j. n. e. — Toiselta puolen kertovat viestit polttoainekontrolleerien hiilipulan huojentamista tarkottavista määräyksistä, kuten huvittelupaikkojen — keila- ja pallohuoneiden, tanssisalien, teatterien, elävienkuvien teatterien — apteekkien, liike-, konttori-, ja toimistohuoneiden aukio-ajan rajoituksesta, sekä katulyhty- ja kyltivalojen poistamisesta määrättyinä iltoina. (Massachusettsin valtion polttoainehallinnon määräys.)

Kapitalistilehdet ovat tietäneet toivotonta, että kyllä se hiilipula on pian ohi, jalka rautatieyhtiöirehtööri saa rautatieliikenteen oikein hyvään reilaan. Nuo tiedot ovat kummiinkin osottautuneet perättömiksi, sillä pula näyttää saavan yhä vakavamman

luonteen. Viimeisten viikkojen aikana vallinneet ankarat pakokset ovat tehneet tilanteen kaksinkerroin sietämättömäksi, lisäten pulan kauhujä ja työläisten kärsimyksiä. Kansa värisee vihusta. Tilanne on tuottanut työläisille, jotka kaikissa tilanteissa aina ensimmä saavat kokea mistä kenkä puristaa, tavattomia kärsimyksiä. Kuulostanee oudolta tieto, että ihmisiä kaupungeissa enää meidän päivinämme kuolee vilhun ja pakkaseen! Mutta viimeiset öit vierineet päivät ovat tehneet tämänkin mahdolliseksi. Yksin New Yorkissa on pakkasen "tappanut" useita kymmeniä ihmisiä — ja useita satoja ihmisiä on kuollut keuhkotautiin tahi muihin kuumetauteihin vilustumisen takia, tahi sen johdosta, että ihmisolentoista täyteensullottuihin kasarmi- ja huoneiden ilmanvaihtolaitteita on pidetty suljettuina polttoainepuutteen tähden. Hiilipula on raivannut kuumetauteille tietä joiden seuraukset ovat tuhoisat. Yhtä kauheita seurauksia on hiilipula aiheuttanut jo monissa muissakin idän kaupungeissa. Bostonissa esim. on useita satoja ihmisiä kuollut kuumetauteihin viimeisen kahden viikon ajalla. Useimmat näistä kuolemantapauksista ovat aiheutuneet hiilipulan aiheuttaman tilanteen johdosta.

Mutta päisi sitä ihmiselämän huokkaa, mitä hiilipula jo on mukanaan tuonut, on se samalla aiheuttanut paljon muitakin kärsimyksiä työläisille. Se on aiheuttanut työttömyyttä, josta jo ovat joutuneet kärsimään sankat työläisjoukot. Kaikissa idän valtioissa on parhaillaan useita satoja tehtaita suljettuina, tahi käyvät "puolta aikaa" kivihiilen puutteen vuoksi. Luotettavista lähteistä saatujen tietojen perusteella on yksistään New Yorkin ja New Jersey valtioissa tänä päivänä vähintään 100,000 työläistä joutunut työttömäksi. Värjötellen heitä parveilee kaduilla ja tehtaiden korteilla, odottelemassa pulan "huojentamista". Heidän kotinsa ovat kylmillä. Heidän pienokaisensa kärsivät vilua, alttiina kaikenlaisille taudeille! New Yorkin uusi majuri Hylan, on kyllä luvannut poistaa "pulan", jalka saa hallituskoneiston "liikekannalle", mutta hän lienee puhunut vain bluffia. Samoin kerrotaan New Yorkin polttoainekontrolleerin tehneen yrityksiä "aseman huojentamiseksi". Mutta kaikkien näitten puuhien ollessa vireillä, saapuu hiiliä kaupunkiin yhä vähemmän ja vähemmän. Tavallisina aikoina tarvitsee kaupunki hiiliä vähintään 130 vaunullista päivässä. Tästä määrästä saa New York nykyisin tuskin kolmatta osaa.

Satakunta koulua on New Yorkissa nykyisin suljettuina polttoainepuutteen puutteesta. Muutamien päivien sisällä tulee entisten lisäksi, suljettavaksi vähintään 120 koulua. Samoin on pakko sulkea useita tehdaslaitoksia, joissa tähän asti on vielä ollut riittävästi hiiliä.

Tehtaiden sulkeminen ei tietystikään ole kapitalisteille mi-

kään mielen asia. He luonnollisestikin, nykyaikana, kun pääoma "sikiää" niin tavattoman nopeasti ja tuottaa niin satumaisia liikevoittoja, markkinoiden ollessa mitä suotuisimmat, niin mielellään pitäisivät tehtaansa käynnissä yöt päivät. Siitä ei ole epäilemistäkään. Pula siis koskee heidän rahakukkaroonsa, toisissa tapauksissa kipeästikin. Mutta heihin nähden koskee pula vain rahakukkaroa, jotavastoin se työläisille tuottaa suuria ruumiillisia kärsimyksiä, joista useissa tapauksissa kuolema on seurauksena.

Ja sitäpäisi, tarjoaa pula toiselta puolen kapitalisteille hyvän aseennä työläisiä vastaan. Pulan aiheuttama työuseisuus, nykyisenä kalliina aikana, on saatanut monet työläisperheet hyvin tukalään asemaan. Se on aiheuttanut työttömyyttä, jota hyväksen käyttäen "liike-edut" voivat lujittaa asemaansa työläisten hyökkäyksiä vastaan. Työttömyys heikentää ja lamauttaa työväenjärjestöjen toimintatar-moa. Ja tästä asiantilasta seurauksena on, että palkat laskeutuvat ja työläisten elintaso alkaa luisua alas päin. Hiilipulakin siis koskee kipeämmin työläisiä, sekä huokkana että yksilöinä.

Porvarilehdet ovat lausuneet haikeita valitteluja tilanteen johdosta. Ja ne ovat aina päästäneet "helpotuksen huokauksen" kun ovat kertoneet jonkun "hiilijunan" olevan matkalla itään käsin, samalla vakuuttaen, että kyllä siitä pula nyt pian ottaa huojentuakseen.

Nuissa on selitetty, että hiilipula on "kansallinen asia", josta kärsii rikkaat kuin köyhätkin. Ja kertoessaan rikkaittenkin kärsivän, ei niiltä suinkaan ole puuttunut "todistuksia". Mutta loistavin, tahi sanoisimmeko ovelin, oli varmaankin se viime päivinä kapitalistilehdissä kierrelytynäinen, mikä julistiin suurin, lähvin otsikoin (päärubriiki kuuluu: "Pakkanen ajanut Rockefeller nuoremman ajaksi newyorkilaisesta asunnostaan"), jossa kerrottiin, että hiilipula, pakkasen suosiollisella avustuksella, ajoi itse Rockefeller nuoremman pakosalle kalliista newyorkilaisesta talvipalatsistaan, ollen pakkoitettuna viluissaan kääntymään isänsä ukko Rockefellerin asuntopuoleen. Tarrytownin, isällä kun nim. "sattui" olemaan vielä kolia. Utisessa puhuttiin Rockefellerista suurella säähillä, miten hän ensihädässä kääntyi hallitsemansa öljytrustin apuun, tilaten siltä 24 öljytönnä, josta oli vain yksestä vastattu: "Supply exhausted. Can't get them for you or anybody else." (Varasto on loppunut kulunut. Emme voi hankkia niitä teille enempää kuin muillekaan). Avuttomana ja vilusta väristen kertoivat lehdet Rockefellerin, yllämainitun vastauksen saatuaan, muuttaneen isänsä asuntoon.

Tämäntapaisia juttuja, joiden tarkoituksena on ollut "todistaa" pulan vaikuttavan yhä kipeästi

rikkaisiin kuin köyhiinkin, on viime päivinä vilssyt lehdissä aivan yhtenä.

Kivihiilituotanto Yhdysvalloissa viime vuonna oli 10 pros. suurempi kuin edellisellä vuotena. Liittohallituksen polttoainekontrolleeri Garfieldin, senaatin kivihiilikysymystä turkivalle komitealle esittämien laskujen mukaan oli pihmeänhiilen tuotanto Yhdysvalloissa vuonna 1916 502 miljoonaa tonnia. V. 1917 se oli 553 miljoonaa tonnia, eli 10 pros. suurempi kuin edellisellä vuotena. V. 1916 oli kovanhiilen tuotanto 71 milj. tonnia. Viime vuonna se oli 83 milj. tonnia, eli 16 pros. suurempi. Kun kivihiilituotanto viime vuotena oli keskimäärin 10 pros. suurempi kuin edellisellä vuotena, niin minkä vuoksi maassa nyt voi olla "hiilipula"? — Vastaus on helppo löytää.

Mainitsemme tässä kolme tärkeämpää hiilipulan aiheuttajaa. Hiilipula on olemassa ensiksi sen vuoksi, että teollisuuslaitokset nykyisen pakkotilanteen tähden kuluttavat paljon enempi polttoainetta kuin tavallisina aikoina. Toiseksi sen vuoksi, että kulkulaitokset (rautatie- ja laivaliikenne) ovat nykyisin kykenemättömämpiä kulettamaan hiiliä kuin tavallisina aikoina. Ja kolmanneksi sen vuoksi, että kivihiilen maastavienti nyt on suurempi kuin tavallisina aikoina.

Polttoainekontrolleeri, Garfield, on ilmoittanut, että maan hiilentarve on nykyisin 50 miljoonaa tonnia suurempi kuin mitä voidaan tyydyttää. Kysymys koskee lähinnä työläisiä. — Spectator — Raivaajassa.

LASTEN OSASTO

(Jatkoa kahdenmäärästä sivusta)

koulukirjoissa, joista luen lukijall. Tänäänä iltana minun olisi luettava ennen levolle menoa. Sitten tiedin huomenna osavain, eikä tarvitsen jäää jälkeensä koulun. Minua kolme veljeäni käyvät samassa koulussa, jossa minäkin käyn. Nyminulla on uusi, hyvä opettaja, joka ei työ poikiakaan hevospölkältä, niin kuin meidän entinen opettaja teki. Hänestä ei kukaan pitänyt; meihin koetamme olla hyviä ja tehdä alua hyvin. Niinhän tekevät kaikki hyvät lapset.

SADIE ROSKELA.

FIRE STEEL, MICH.

Haloo, Anna-täti! Tule tervehtimään teitä ja kaikkia Toverittären pikku lahjoja ensikerän tänä vuonna.

Minä olen kyllä ennen yhden kerän kirjoittanut tällita Toverittären silloin kun Selma-täti oli vielä toimittajana.

Nyt se on joulukin mennyt. Meillä oli oikein hauskat juhlat jouluaatto-iltana s. s. osaston puolella. Se oli joulupukkin, joka jakoi lahjoja jokaiselle.

Nyt sitä me taas kuljetaan koulussa. Täällä oli koulu toppauksissa kaksi kuukautta, kun meitä mento-pettaja naimisiin, eikä saata haittoista tilalle. Kouluhuone meillä on hyvin huono ja kaikki puolin ahdas ja kylmä. Aivan tahtoo toisinaan palttua. Eihän ne herrat väitä tämmöisten pienten maanviljelysseutujen kouluhuoneista, kukaan vaan kaupunkiin saadaan muhiteita koulukennuksia.

Nyt lopetan, mutta kirjoitan vielä